

Sygnatura akt VIII Gz 217/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Anna Górnik

SSR (del.) Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko S. (...) (...) (...)” z siedzibą w R. ((...))

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 23 marca 2017 r. w sprawie XI GNc 19/17

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

Anna Górnik Leon Miroszewski Rafał Lila

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp. z o.o. w S. wniosła do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty przeciwko podmiotowi oznaczonemu jako (...) (...)” z siedzibą pod adresem S. (...), (...) R., (...). Sąd I instancji podjął próbę doręczenia pozwu pod wskazany przez powódkę adres 7 października 2014 r. stosując formularz w języku (...) zgodnie z Rozporządzeniem nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (doręczanie dokumentów) oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz. Urz. UE L z dnia 13 listopada 2007 r., Nr 324, str. 79). Jednostka przyjmująca w Republice Łotewskiej – R. T. – odpowiedziała 3 lutego 2015 r. wskazując, że pozew nie został doręczony, gdyż „nie można zlokalizować adresata”.

Przewodniczący zarządził ponowne doręczenie nakazu wraz z pozwem za pośrednictwem jednostki przyjmującej, tym razem przetłumaczonego na język łotewski – uznając (wbrew treści pisma z 3 lutego 2015 r.), że doręczenie w języku polskim stanowiło podstawę odmowy przyjęcia przesyłki przez adresata. Następnie zobowiązał pełnomocnika powódki do ustalenia aktualnego adresu siedziby pozwanej – dostrzegając, że jako przyczynę niedoręczenia przesyłki wskazano „nie można zlokalizować adresata” – zakreślając mu termin 30-dniowy pod rygorem zawieszenia postępowania.

Powódka nie wykonała zobowiązania, albowiem ograniczyła się do wskazania niepodpisanego wydruku wystawionego przez podmiot nie mający charakteru urzędowego, z którego wynikało, że siedziba pozwanej mieści się pod wskazanym w pozwie adresem. Powódka utrzymywała też, że pozwana z uwagi na faktyczne zaprzestanie działalności nie odbiera kierowanych do niej przesyłek.

Sąd Rejonowy postanowieniem z 5 stycznia w sprawie XI GNc 1651/14 zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

Powódka wniosła pismem z 16 maja 2016 r. o podjęcie przez Sąd Rejonowy zawieszono postępowania wskazując – ustalony w oparciu o oryginał odpisu Rejestru Przedsiębiorstw (...) (L. U. registrs) w języku angielskim wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski – adres pozwanej, pod którym można dokonać doręczenia: L. iela 41, R. LV# (...), (...). Z odpisu tego wynikało nadto, że formą prawną pozwanej jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (S. (...) – (...)).

Sąd Rejonowy postanowieniem z 17 lipca 2016 r. podjął zawieszono postępowanie i ponownie podjął próbę doręczenia nakazu wraz z pozwem na adres wskazany przez powódkę.

Jednostka przyjmująca w Republice Łotewskiej odpowiedziała 31 stycznia 2017 r. wskazując, że doręczenie nie było możliwe w ciągu miesiąca od dnia przyjęcia przesyłki, jako powód wskazując w formularzu „nie można zlokalizować adresata” oraz „inne (proszę określić)”, jednocześnie wyjaśniając w języku angielskim A., (...) (...)” representative, did not arrive to the P. office to receive the documents.

Przewodniczący zarządził 8 lutego 2017 r. zobowiązanie pełnomocnika powódki do wskazania aktualnego adresu pozwanej, zakreślając mu 14-dniowy termin pod rygorem zawieszenia postępowania.

Powódka odpowiedziała pismem z 14 marca 2017 r. i wskazała – przedstawiając wyciąg z Rejestru Przedsiębiorstw (...) w języku (...) z tłumaczeniem przysięgłym na język polski – że zgodnie z nim adres pozwanej jest taki, jak wskazała poprzednio wypełniając nałożone na nią zobowiązanie, tj. ul. (...), R., LV- (...), (...).

Sąd Rejonowy postanowieniem z 23 marca 2017 r. w punkcie 1 – uchylił postanowienie z 17 lipca 2016 r. o podjęciu zawieszono postępowania; w punkcie 2 – umorzył postępowanie w sprawie. Uzasadniając rozstrzygnięcie wskazał, że powódka nie wykonała nałożonych na nią zobowiązań i podał nieprawdziwą informację o adresie pozwanej, w której wyniku postanowiono 17 lipca 2016 r. o podjęciu postępowania. Zaznaczył, że jednostka doręczająca w Republice Łotewskiej jako powód niedoręczenia przesyłki wskazała „brak możliwości zlokalizowania adresata”, a nie że adresat faktycznie nie podejmuje przesyłek pod wskazanym adresem, oraz że Sąd nie ma informacji co do tego, aby doręczenie zostało doręczone na podstawie przepisów łotewskich analogicznych do art. 133 § 2a k.p.c. W związku z tym Sąd ten umorzył postępowanie na podstawie art. 182 § 1 k.p.c.

Powódka złożyła zażalenie na to postanowienie w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść orzeczenia, a to art. 182 § 1 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, skutkujące uznaniem, że powódka podała nieprawdziwą informację o adresie pozwanej, a w związku z tym, że podjęcie postępowania 17 lipca 2016 r. oparte było na wadliwej podstawie faktycznej. W związku z tym powódka domagała się uchylenia w całości zaskarżonego postanowienia oraz przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a także zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Uzasadniając zażalenie zaznaczyła, że adres pozwanej wykazała dokumentem urzędowym pochodzącym od (...), a mimo tego Sąd Rejonowy uznał, że nie ma to znaczenia, i że powódka przedstawiła nieprawdziwą informację. Dodała też, że nie posiada innej prawnie dopuszczalnej możliwości ustalenia adresu strony pozwanej. Według powódki Sąd I instancji w sposób dowolny ocenił więc przedstawioną przez powódkę, a pochodzącą od organu Państwa – (...) – informację. Powódka podniosła, że przy takim stanowisku nigdy nie byłaby w stanie wskazać w sposób właściwy adresu pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 7 ust. 1 wskazanego wyżej rozporządzenia nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych (doręczanie dokumentów) oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 jednostka przyjmująca doręcza dokument samodzielnie lub zleca jego doręczenie albo zgodnie z prawem państwa członkowskiego, do którego są adresowane dokumenty, albo w szczególny sposób wskazany przez jednostkę przekazującą, o ile jest on zgodny z prawem tego państwa członkowskiego. Nadto ust. 2 przywołanej regulacji nakazuje jednostce przyjmującej niezwłoczne powiadomienie jednostki przekazującej o niemożności doręczenia w terminie miesiąca.

W niniejszej sprawie, po tym jak Sąd Rejonowy podjął zawieszony postępowanie i ponownie wysłał wydany nakaz wraz z pozwem na wskazany przez powódkę adres L. iela 41, R. LV# (...), (...) , łotewska jednostka przyjmująca, odpowiedziała – pismem z 31 stycznia 2017 r. – na formularzu zgodnym z rozporządzeniem nr 1393/2007 wskazując dwie przyczyny niedoręczenia dokumentu wskazane w pozycjach 15.2. oraz 15.4. tj. „Nie można zlokalizować adresata” oraz „Inne (proszę określić):” wyjaśniając w tej pozycji w języku angielskim A., (...) (...)” representative, did not arrive to the P. office to receive the documents (k. 122). Okoliczności tej Sąd Rejonowy nie dostrzegł, a więc tego, że jednostka przyjmująca podała dwie – być może wykluczające się, albo przynajmniej wymagające wyjaśnienia co do tego, czy nie są uzupełniające poprzez uznanie, że okoliczność zakreślona pod punktem 15.2 jest uzupełnieniem okoliczności wskazanej pod punktem 15.4 – przyczyny niedoręczenia przesyłki, a przez to nie skierował do tej jednostki zapytania o odpowiednie wyjaśnienie. Sąd Rejonowy nie zarządził też dokonania tłumaczenia przysięgłego zapisanej w języku angielskim informacji od jednostki przyjmującej (żeby zweryfikować nasuwające się znaczenie tej informacji w języku polskim: Adresat, przedstawiciel (...) (...), nie przybył do urzędu pocztowego aby odebrać dokumenty), ani też – co być może ważniejsze - nie ustalił, w jaki sposób przepisy prawa (...) (państwa adresata), mające zastosowanie do doręczeń dokonywanych na podstawie rozporządzenia nr 1393/2007, regulują kwestie doręczeń przesyłek sądowych oraz jakie skutki według tego prawa niesie za sobą okoliczność, że adresat nie zgłosił się po odbiór przesyłki. W szczególności Sąd Rejonowy powinien był ustalić, czy rozwiązania zawarte w prawie (...) nie są w tym przypadku analogiczne z rozwiązaniami polskiej procedury cywilnej, zwłaszcza w art. 133 § 2a k.p.c., co skutkowałoby przyjęciem, że doręczenie w istocie jest skuteczne. Sąd ten Rejonowy co prawda hipotetycznie wspominał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia o powyższym, ale nie podjął w tym zakresie dalszych czynności poprzestając na przypuszczeniach, uznając przez to – bez wyjaśnienia wyżej wskazanych wątpliwości – że powódka podała Sądowi nieprawdziwe informacje dotyczące adresu siedziby strony pozwanej.

Sąd Rejonowy zaniechał również ustalenia, jakie skutki prawne niesie za sobą ujawnienie adresu przez przedsiębiorcę w Rejestrze Przedsiębiorstw (...) (L. U. registers), czy przysługuje im domniemanie prawdziwości, a więc czy odpis taki, jak przedstawiony przez powódkę, stanowi dokument urzędowy. Wobec tych zaniechań Sądu I instancji, uchylenie przez ten Sąd postanowienia o podjęciu zawieszony postępowania na podstawie art. 359 § 1 k.p.c., jak i jego umorzenie na podstawie art. 182 § 1 k.p.c., należy uznać za co najmniej przedwczesne, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy powinien w pierwszej kolejności ustalić treść prawa łotewskiego w zakresie dokonywania doręczeń i skutków niestawienia się przez adresata po odbiór przesyłki na pocztę oraz w zakresie skutków ujawnienia poszczególnych informacji (w tym zwłaszcza adresu) przedsiębiorcy wpisanego do Rejestru Przedsiębiorstw (...). Należy też rozważyć poprzedzenie powyższego zwróceniem się do jednostki przyjmującej w Republice Łotewskiej – R. T. – o wyjaśnienie, jaka była rzeczywista przyczyna niedoręczenia przesyłki wskazana w piśmie z 31 stycznia 2017 r., a w szczególności, czy była to przyczyna wskazana w pozycji 15.2. formularza, czy wskazana i wyjaśniona w jego pozycji 15.4 (co wydaje się bardziej prawdopodobne). Dopiero zaś po przeprowadzeniu tych czynności Sąd Rejonowy powinien zdecydować o dalszych czynnościach w sprawie.

Anna Górnik Leon Miroszewski Rafał Lila